

HOE U HET CBS KUNT GEBRUIKEN VOOR UW DESKRESEARCH

Wegwijs in de wereld van de cijfers

Voordat u een nieuw product ontwikkelt of nieuwe markten aanboort, doet u onderzoek naar de haalbaarheid van uw ideeën. U moet uw plannen immers onderbouwen met de nodige feiten en cijfers. Daarvoor kunt u natuurlijk een onderzoeksbureau inschakelen. Soms is het uitbesteden van onderzoek echter niet haalbaar of wenselijk. Bijvoorbeeld omdat het budget dat niet toelaat. Gelukkig is er heel veel gratis informatie voorhanden. Bij het Centraal Bureau voor de Statistiek bijvoorbeeld.

Voor het doen van deskresearch hoeft u – het woord zegt het al – niet of nauwelijks achter uw bureau vandaan. U kunt deskresearch toepassen voor oriënterend onderzoek (naar nieuwe markten of concurrenten), voor verkennend onderzoek (is er wel een interessante markt voor een nieuw product?) of haalbaarheidsonderzoek (kunt u uw investering terugverdienen?). Daarbij kunt u tegenwoordig gelukkig gebruikmaken van internet en zo nuttige informatie over consumenten, markten en bedrijven vinden. Ook de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn online toegankelijk, en, niet onbelangrijk, de informatie is gratis. Bent u bang dat u verdwaalt in de brij van gegevens? Marketing Rendement zet op een rijtje wat u kunt doen met de dienstverlening van het CBS.

Verplicht

Het CBS verzamelt informatie over heel Nederland. Dit kan variëren van economische cijfers als de inflatie, bestedingen van huishoudens en de werkloosheid tot de tijdsbesteding van de gemiddelde

Nederlander. Als u wilt weten hoeveel uren de personen van uw doelgroep besteden aan werken, tv-kijken en internetten, hoeft u geen tijdrovende en kostbare enquêtes te laten verrichten. Dat heeft het CBS al voor u gedaan; dat verzamelt gegevens met behulp van antwoordformulieren en enquêteurs. Ook bedrijven leveren informatie aan. In tegenstelling tot particulieren is dat voor bedrijven niet zomaar vrijwillig; zij zijn daartoe wettelijk verplicht. Het CBS probeert de last voor bedrijven zoveel mogelijk te beperken en maakt steeds vaker gebruik van bestaande registraties, zoals het bevolkingsregister, de Belastingdienst, het UWV en de Kamer van Koophandel. Het gebruik van CBS-cijfers is heel divers. Regelmatig komt u het CBS tegen als bron bij nieuwsberichten in kranten en tijdschriften. Maar ook in uw vakgebied wordt het CBS vaak geraadpleegd. Niet alleen kunt u de stand en ontwikkeling van de Nederlandse economie bekijken, ook kunt u bedrijfs-economische informatie raadplegen, zoals het aantal bedrijven in een bepaalde sector, de grootte van bedrijven, arbeids- en financiële gegevens, omzet-

ontwikkeling en andere kerngegevens.

Gratis

Waarom zou u informatie van het CBS gebruiken? Een groot voordeel van de informatie die het CBS levert, is dat deze objectief (onafhankelijk), actueel, nauwkeurig en betrouwbaar is. Zo wordt de macro-economische informatie dagelijks ververst. Het CBS is een overheidsinstantie die een onafhankelijke positie inneemt ten opzichte van politiek en bedrijfsleven. Het publiceert gegevens voor beleid, praktijk en onderzoek; deze gegevens zijn openbaar en gratis. Het is belangrijk om te beseffen dat de gepubliceerde informatie uit verschillende statistieken niet zomaar te combineren is. Zo kunt u bijvoorbeeld wel te weten komen hoeveel bedrijven in uw markt actief zijn, hoeveel faillissementen in 2005 zijn uitgesproken en wat de gemiddelde omzet was van bedrijven uit een bepaalde branche, maar niet wat de omzet is van bedrijven die in 2005 failliet gingen. De bedrijven in de faillissementstatistiek hoeven immers niet dezelfde te zijn als de bedrijven in statistiek van de omzetcijfers.

Een ander aandachtspunt is dat u verschillende gegevens binnen dezelfde statistiek niet zomaar kunt combineren. Als u bijvoorbeeld wilt weten wat de kenmerken zijn van mensen die games spelen, kunt u hun leeftijd en hun opleiding vinden. Maar u kunt in deze tabel niet vinden welk percentage van de vijftienjarigen die games speelt, een vwo-opleiding heeft. In dit soort gevallen is het wel mogelijk dat u een verzoek indient om speciaal voor uw onderzoek een

tabel met deze combinatie te laten samenstellen.

Betrouwbaar

Waarom moet informatie voldoen om door het CBS beschikbaar te worden gesteld?

Hier komen de regels van de statistiek om de hoek kijken. Zo moet de steekproef groot genoeg zijn om op grond van de uitkomsten ook betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de totale populatie. Daarnaast speelt ook geheimhouding een rol. Als u een winkel in elektronica heeft en in de betreffende plaats zijn slechts twee andere elektronicabedrijven gevestigd, dan publiceert het CBS geen informatie over elektronicabedrijven in uw woonplaats. Het zou dan namelijk een koud kunstje zijn om met behulp van uw eigen boekhouding en de totaalcijfers van het CBS een schatting te maken van de omzet van uw concurrenten.

Een andere eigenschap van statistiek is dat het achter de feiten aanloopt. Dat is nu eenmaal inherent aan het registreren van gegevens. Daarbij speelt ook mee dat het binnenhalen en verwerken van alle gegevens enige tijd in beslag neemt. Afhankelijk van de statistieken waar het om gaat, kan het tussen een maand tot wel twee jaar duren voordat het CBS zijn cijfers kan publiceren. Dat is het geval als het CBS afhankelijk is van bestanden van derden. Het CBS kan niet alle nieuwe ontwikkelingen in Nederland op de voet volgen. Zo heeft het wel even geduurd voor het CBS begon met het in kaart brengen van gegevens over mobiele telefonie. Pas als een bepaald gegeven ineens opmerkelijk veel voorkomt, kan dat reden zijn om het op te nemen.

Cijfers

Wanneer u begint met uw verkenning op internet en u bezoekt de site van het CBS ziet u een veelheid aan mogelijkheden die u kunt aanklikken. Als u geen zin heeft eerst rustig rond te neuzen,

Minder tijd kwijt aan CBS-enquête

Misschien heeft uw manager er ook wel eens de buik van vol; de enquêtes die hij verplicht moet invullen waaronder die voor het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dan is er goed nieuws: het enquêteformulier voor **Werkgelegenheid en Lonen** hoeft hij voortaan niet meer in te vullen. De informatie die hierin gevraagd wordt, gaat het CBS voortaan rechtstreeks uit de polisadministratie van het UWV halen. Tot nu toe kregen zo'n 80.000 bedrijven ieder kwartaal een enquête over werknemers en lonen toegezonden van het CBS. Maar door de wet **Walvis** is een deel van de gevraagde gegevens al bekend bij het UWV. De overheid en het CBS komen hiermee tegemoet aan de roep om **administratieve lastenverlichting van het MKB**.

kunt u direct al in de linkermarge 'Uw eerste bezoek?' aanklikken. Daar krijgt u een overzicht te zien van de informatie die u bij het CBS kunt vinden of liever gezegd, de toegang daartoe. U kunt zoeken naar informatie via de opties Thema's, Cijfers en Publicaties.

Op de CBS-site is informatie te vinden over macro-economische onderwerpen, bijvoorbeeld de conjunctuurindicatoren. Daarvan kunt u per variabele zien wat de actuele stand van zaken is. Deze informatie wordt dagelijks verversd. Dan is er bedrijfseconomische informatie, zoals cijfers met betrekking tot het aantal bedrijven, de grootte van bedrijven en het gebruik van ICT in het bedrijfsleven.

Ten slotte zijn er de socio-demografische gegevens; alles wat u altijd al wilde weten over de samenstelling van de bevolking, geboorte- en sterftecijfers, huwelijken, scheidingen, verhuizingen enzovoort. Zo kunt u te weten komen hoe oud Nederlandse vrouwen gemiddeld zijn als zij hun eerste kind krijgen, in welke provincie de meeste geboorten voorkomen en hoeveel kinderen vrou-

wen met een bepaald opleidingsniveau krijgen.

Zoekopties

Wilt u op een andere manier zoeken of zoekt u informatie over een specifiek onderwerp, dan kunt u ook direct de onderliggende database van het CBS induiken: StatLine ofwel Statistiek Online. De structuur van deze digitale database is zoals die van een boom die zich vertakt. U kunt hierin zoeken door deze structuur te volgen en uw zoektocht stapje voor stapje te verfijnen of door vrij te zoeken en in te typen waarnaar u op zoek bent. Dus u kunt of afdalen van 'voertuigbezit' naar 'auto's' naar 'type' naar 'jaartal' naar 'kleur' ofwel u typt in het zoekscherm 'rode BMW 2004'.

Daarnaast kunt u regionale informatie opvragen via de cartografische toegang. Op dit moment zijn alleen de regionale kerncijfers via het kaartje beschikbaar.

Maatwerk

De tabellen die u op uw scherm te zien krijgt, kunnen ook als grafiek worden weergegeven. Dat is handig als u snel wilt zien wat de ontwikkeling in de tijd is en als u de informatie als illustratie in een rapport of plan wilt gebruiken. Wilt u zelf verschillende gegevens uit een tabel combineren, dan kunt u de tabel downloaden als Excel-bestand. U kunt de gegevens dan naar eigen inzicht selecteren, sorteren en bewerken. Krijgt u de gewenste informatie niet boven tafel, dan kunt u een beroep doen op de Infoservice. U kunt uw vragen stellen door het formulier op de site in te vullen of via het 0900-nummer. Gaat het om een standaardtabel die zo uit StatLine is op te vragen, dan wordt u kosteloos geholpen. Nu kan het zijn dat u in een tabel verschillende gegevens heeft gevonden en die graag met elkaar wilt combineren. U kunt dan de Infoservice vragen om voor u een tabel op maat te maken. Daarvoor worden wel kosten in rekening gebracht; hoeveel is afhankelijk van de tijd die het maatwerk

Babyzaken

Stel, u heeft een idee voor een nieuw soort babyproduct, laten we zeggen biologische babyvoeding. U wilt graag inschatten of en hoe u de komende

jaren uw investering kunt terugverdienen. Dan is het handig om enkele cijfers te hebben. Bijvoorbeeld hoeveel baby's per jaar worden geboren, of het

om een eerste kind gaat, waar de meeste baby's worden geboren en wat de leeftijd is waarop de meeste vrouwen hun eerste kind krijgen.

Levendgeborenen per regio, 2005, uitgesplitst naar leeftijd moeder

	NL	Gr	Fr	Drenthe	Overij	Flevl	Gld	Utrecht	N-HL	Z-HL	Zeeland	N-Br	Limburg
Absoluut													
Totaal	187910	5943	7377	5099	13942	5290	22202	15395	31706	40691	3913	26301	10051
Naar geslacht													
▪ Jongens	96338	3011	3743	2608	7155	2674	11363	7894	16248	20926	2068	13509	5139
▪ Meisjes	91572	2932	3634	2491	6787	2616	10839	7501	15458	19765	1845	12792	4912
Naar leeftijd moeder													
▪ Jonger dan 20 jaar	2010	72	94	64	118	67	205	117	320	530	49	224	150
▪ 20 tot 25 jaar	16693	602	647	446	1165	708	1808	1122	2576	4497	441	1809	872
▪ 25 tot 30 jaar	48852	1619	2175	1503	3923	1612	5830	3465	7145	10784	1263	6891	2642
▪ 30 tot 35 jaar	73845	2280	2826	1929	5735	1824	8867	6271	12288	14945	1382	11388	4110
▪ 35 tot 40 jaar	39967	1165	1425	1023	2658	904	4742	3804	7900	8389	672	5291	1994
▪ 40 tot 45 jaar	6308	196	207	130	328	166	725	600	1412	1485	102	683	274
▪ 45 jaar of ouder	235	9	3	4	15	9	25	16	65	61	4	15	9
Naar rangnummer													
▪ 1e kinderen	84928	2788	3037	2222	5953	2258	9660	6806	15047	18739	1745	11970	4703
▪ 2e kinderen	69668	2222	2912	2032	5236	1951	8201	5780	11486	14399	1328	10234	3887
▪ 3e kinderen	23980	701	1053	661	2014	755	3072	1978	3834	5148	520	3129	1115
▪ 4e en volgende kinderen	9334	232	375	184	739	326	1269	831	1339	2405	320	968	346

Bron: CBS 2006

in beslag neemt en de hoeveelheid informatie die u wenst.

Service

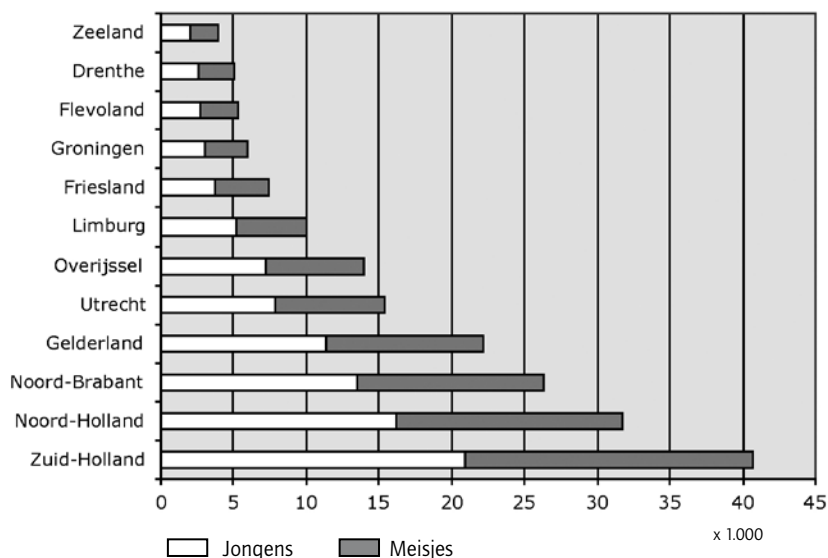
Naast de mogelijkheid om maatwerk af te nemen, levert het CBS nog meer service. Omdat StatLine een complexe en omvangrijke database is, die niet voor iedereen even makkelijk toegankelijk is, geeft het CBS ook cursussen in het gebruik hiervan. Er wordt niet echt reclame voor gemaakt, maar het is wel degelijk mogelijk. Werken bij uw bedrijf veel mensen regelmatig met gegevens van het CBS en hebben ze moeite met het vinden van de weg in StatLine, dan kunt u een StatLine-cursus aanvragen. De cursussen worden ingepland op basis van het aantal aanvragen en er worden geen kosten voor in rekening gebracht. U krijgt instructie in groepen op de locatie van het CBS. Wilt u de informatie van het CBS in uw mailbox ontvangen? Ook dat kan en ook dat kost u niets. Klik op 'Informatie voor', kies voor 'Publiek' en maak een keuze uit de abonnementen. Zo kunt u de eerste resultaten

van CBS-onderzoek vrijwel dagelijks via persberichten ontvangen. Met het Statistisch Bulletin krijgt u iedere week de meest actuele informatie van het CBS in tabellen, grafieken en tekst aangeleverd. Het Webmagazine verschijnt wekelijks op maandagmorgen en bevat korte artikelen met nieuwe cijfers en feiten. In

het Conjunctuurbericht leest u hoe de Nederlandse economie ervoor staat en met de Industriemonitor blijft u op de hoogte van ontwikkelingen in de industrie en de verschillende branches hierin. ■■

Met dank aan: Henry van Haagen en Vinodh Lalta, CBS.

Levendgeborenen per regio, 2005

Bron: CBS 2006